

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-11-19
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 16266-12
 Enhet 17

SÖKANDE

Värmlandskooperativen, 769604-7237
 Bryggaregatan 11
 653 40 Karlstad

MOTPART

Arbetsförmedlingen
 Juridiska avdelningen
 113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

KONKURRENSVERKET	
2012 -11- 2 0	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Värmlandskooperativens ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 277871

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av utbildning inför start av arbetsintegrerande sociala företag, dnr Af-2011/339192. Upphandlingen utförs enligt ett förenklat förfarande. Upphandlingen sker för nio separata uppdragsområden varvid varje uppdragsområde utgör en separat upphandling. Avseende uppdragsområde tre, omfattande arbetsmarknadsområdena Arvika, Karlstad och Hagfors, lämnades anbud av Värmlandskooperativen och Kunskapsbolaget Integra AB (Integra). Arbetsförmedlingen har i tilldelningsbeslut av den 24 juli 2012 antagit Integras anbud.

YRKANDEN M.M.

Värmlandskooperativen ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska ogiltigförklaras/avbrytas. Till stöd för sin ansökan anför Värmlandskooperativen bl.a. följande. Arbetsförmedlingen har gjort en felaktig utvärdering av Värmlandskooperativens anbud. Vidare borde Integras anbud inte ha gått vidare till utvärdering eftersom det inte uppfyller de skall-krav som har uppställts i upphandlingen.

Värmlandskooperativens anbud

Arbetsförmedlingen har felaktigt bedömt att Värmlandskooperativens anbud inte ger en utförlig redogörelse beträffande den beskrivning av den efterfrågade utbildningen, i fyra delar, som ska lämnas enligt förfrågningsunderlaget.

Beträffande kravet på en utförlig beskrivning av upplägg och innehåll som visar hur utbildningsmålet uppnås har Värmlandskooperativen gett mycket tydliga beskrivningar och även hänvisat till Centrum för forskning om reg-

ional utveckling vid Karlstads Universitets (Cerut) utvärdering av Värmlandskooperativens upplägg. Värmlandskooperativen har i sin utbildningsmodell lyckats koppla samman den kooperativa modellen med empowermentsteorier på ett framgångsrikt sätt, vilket framgår av Ceruts utvärdering. Vidare finns det utöver Värmlandskooperativens modell och den så kallade Göteborgsmodellen inga andra beprövade utbildningsmodeller inom området för upphandlingen.

Vad gäller kravet på en utförlig beskrivning av hur den arbetsplatsförlagda utbildningen kommer att genomföras samt en beskrivning av hur leverantören avser att tillhandahålla distansundervisning har Värmlandskooperativen uppgett att arbetsplatsförlagd utbildning tillhandahålls efter behov, företrädesvis hos de arbetsintegrerande sociala företag som finns i Värmland. Värmlandskooperativen har mycket god kännedom och samverkan med de arbetsintegrerande sociala företagen redan idag och Värmlandskooperativen har därför förutsättningar att praktiskt genomföra den arbetsplatsförlagda utbildningen. I förfrågningsunderlaget under punkt 1.2.3. anges att det endast är på Arbetsförmedlingens begäran som leverantören tillhandahåller distansundervisning vid behov. Värmlandskooperativen tolkar Arbetsförmedlingens formulering som att distansundervisning inte är att föredra utan en åtgärd att ta till om behov uppstår. Utifrån denna formulering har Värmlandskooperativen, som i enlighet med erfarenhet från tidigare likartade processer anser att distansundervisning inte är att föredra, inte sett någon poäng med att ange något annat än att konstatera att man delar Arbetsförmedlingens villkor i frågan.

Arbetsförmedlingen har vidare ställt krav på en utförlig beskrivning av hur kognitiv tillgänglighet kommer att tillämpas, det vill säga hur utbildningen anpassas till målgruppen. Värmlandskooperativen redogör i sitt svar relaterat till frågan men också kopplat till övriga frågeställningar att hela utbildningsmodellen är framtagen i syfte att möta målgrupper med olika funkt-

ionsnedsättningar. Värmlandskooperativen har inte en traditionell utbildning med kompletteringar i syfte att anpassa den till aktuell målgrupp utan erbjuder istället en utbildning som har skapats i syfte att på ett professionellt sätt utgå från olika människors behov. Ceruts utvärdering visar i stora delar hur utbildningskonceptet är anpassat till kognitiv tillgänglighet.

Beträffande kravet på en utförlig beskrivning av hur deltagare kommer att stöttas och inspireras under utbildningen har Värmlandskooperativen i sitt anbud uppgett att utbildningsmodellen är baserad på modern empowermentteori, men har även varit betydligt mer beskrivande än att enkom hänvisa till empowermentmodellen. Cerut har i sin utvärdering med mycket stor tydlighet utvärderat processer kopplade till deltagarnas stöd och inspiration.

Värmlandskooperativen är en av de ledande organisationerna inom arbetsintegrerande sociala företag och har utvecklat en utbildningsmodell som används i flera regioner i Sverige, vilken med mycket stor tydlighet svarar upp till den efterfrågade tjänsten. Arbetsförmedlingens bedömning att Värmlandskooperativen har offererat en tjänst där de flesta moment inte svarar mot det som efterfrågats i förfrågningsunderlaget är således helt felaktig. Arbetsförmedlingen har vidare agerat felaktigt genom att inte genomföra referenstagning, genom att inte ge Värmlandskooperativen möjlighet att bifoga sitt utbildningskoncept och genom att inte ge Värmlandskooperativen möjlighet att bifoga Ceruts utvärdering. Det är även märkligt att Arbetsförmedlingen inte i samband med utvärderingen har begärt in komplettering i form av dessa handlingar då de i Värmlandskooperativens anbud lyfts fram som mycket centrala delar.

Integras anbud

Enligt Värmlandskooperativens mening finns det endast ett fåtal organisationer i Sverige som klarar Arbetsförmedlingens skall-krav i denna upphandling. Det framgår inte av Integras anbud att Integra är ett av de företag som motsvarar de ställda skall-kraven.

I upphandlingen har ställts krav på att anbudsgivaren ska tillhöra alternativt samverka med den sociala ekonomins aktörer. Integra tillhör inte den sociala ekonomins aktörer då företaget drivs som ett aktiebolag.

Anbudsgivaren ska enligt förfrågningsunderlaget kunna redovisa ett referensuppdrag som visar att man har genomfört ett likartat utbildningsuppdrag inom de senaste tre åren. Integras referensuppdrag har ett tydligt fokus på traditionella företag även om arbetsintegrerande sociala företag nämns i texten. Vidare har Integra inte varit ansvarig organisation utan endast samverkanspart. Projektet har inte fokuserat på arbetsintegrerande sociala företag eller bidragit till att sådana företag har bildats. Inte heller finns kooperativa företag omnämnda i referensuppdraget. Den referensperson som uppgivits av Integra är anställd av den upphandlande myndigheten Arbetsförmedlingen. Integras referensuppdrag så som det beskrivs i dess anbud motsvarar således inte de krav som ställs på referensuppdraget i förfrågningsunderlaget.

Krav ställs även på att huvudläraren ska ha medverkat vid start av minst ett ännu aktivt arbetsintegrerande socialt företag under den senaste femårsperioden samt ha minst två års erfarenhet som utbildare eller projektledare inom Kooperation och socialt företagande. Som bevis på att den huvudansvarige läraren har varit delaktig i uppstart/drift av minst ett, ännu aktivt, arbetsintegrerande socialt företag under de senaste fem åren har Integra lämnat en årsredovisning för Via Helianthus ekonomisk förening (Via Helianthus). Detta företag startades år 2009 med stöd av Värmlandskooperativens coompanionkollega och inte av Integra. För övrigt kan företaget

inte definieras som arbetsintegrerande då de tre styrelsemedlemmarna, som även är de enda medlemmarna i Via Helianthus, inte har befunnit sig utanför ordinarie arbetsmarknad. Av Integras anbud framgår inte att de personer som anges som huvudansvariga lärare har två års erfarenhet av ämnesområdet som lärare, handledare eller projektledare att utbilda människor i Kooperation, kooperativa lösningar och socialt företagande. Av de tre cv som har ingetts av Integra framgår att endast en person har någon erfarenhet av arbetsintegrerande sociala företag medan de andra två personerna har kopplingar till socialt företagande. Vidare förefaller det märkligt att den person som är projektansvarig för socialfondsprojektet Sigrid, vilket är det projekt aktuell upphandling faller inom, är angiven som referens i Integras anbud.

Övriga lärare ska enligt förfrågningsunderlaget ha minst ett års erfarenhet bl.a. av att vara rådgivare eller projektledare till personer som har startat ett arbetsintegrerande socialt företag. Integra har uppgett att man uppfyller erfarenhetskravet som ställs på övriga lärare, men hur detta krav uppfylls framgår inte av Integras anbud.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Upphandlingen avser en utbildning inför start av arbetsintegrerande sociala företag. Det är således inte fråga om en upphandling av tjänster tillhandahållna av sociala företag, utan en utbildning i att starta och driva sådana företag.

Värmlandskooperativens anbud

En upphandlande myndighet har vid utvärdering av anbud att ta ställning till vad som framgår av anbudet under respektive punkt i förfrågningsunderlaget. Den upphandlande myndigheten ska inte behöva leta i anbudet efter information och upplysningar hänförliga till en viss punkt i förfråg-

ningsunderlaget, utan efterfrågade beskrivningar ska lämnas på den plats i anbudsdocumentet som anges i förfrågningsunderlaget. En hänvisning till ett dokument som inte direkt citeras eller lämnas som bilaga kan således inte ligga till grund för utvärderingen av ett visst anbud. Värmlandskooperativen hänvisar i sin ansökan om överprövning till en utvärdering av sin modell som har gjorts vid Cerut men som inte återfinns i anbudet. Arbetsförmedlingen har därför inte kunnat lägga densamma till grund för sin utvärdering av anbudet. Utomståendes uppfattning om anbudslämnande bolags tjänster, metoder eller liknande bedöms vid en eventuell referenstagning, vilket inte har varit aktuellt vid denna upphandling.

Utvärderingen av Värmlandskooperativens anbud har skett i enlighet med de kriterier som har redovisats i förfrågningsunderlaget. De beskrivningar av den efterfrågade utbildningen som ges i Värmlandskooperativens anbud är vaga och generellt hållna. Arbetsförmedlingen har efterfrågat en utförlig beskrivning som visar hur utbildningsmålen nås. Värmlandskooperativen har endast lämnat beskrivningar av innehållet i den efterfrågade utbildningen och vagt hänvisat till empowerment som utbildningsmodell. Någon beskrivning av empowermentmodellen eller hur den kommer att leda till att utbildningsmålen nås finns inte. Efterfrågad beskrivning av hur arbetsplatsförlagd utbildning och distansundervisning kommer att genomföras saknas helt. Värmlandskooperativen har endast konstaterat att man inte anser att distansutbildning är att föredra, men att det kan förekomma. Värmlandskooperativen har inte givit någon som helst beskrivning av hur utbildningen anpassas till personer med funktionsnedsättningar. Värmlandskooperativen har inte heller givit någon beskrivning av hur deltagarna i utbildningen kommer att stöttas och inspireras. Istället hänvisar man till att den så kallade empowermentmodellen anses fungera bra. Arbetsförmedlingen menar att utvärderingen har gjorts korrekt och att något brott mot de upphandlingsrättsliga grundprinciperna inte har skett.

Avseende möjligheten att efter ett anbuds öppnande begära kompletteringar har Värmlandskooperativen missuppfattat i vilken omfattning det är tillåtet enligt gällande upphandlingsrättsligt regelverk. Kompletteringar som innebär att nya sakuppgifter tillförs är inte tillåtna.

Integras anbud

Integras anbud uppfyller de uppställda skall-kraven. Integra har garanterat att huvudansvarig lärare har varit delaktig i uppstart av minst ett arbetsintegrerande företag under de senaste fem åren. Arbetsförmedlingen finner inte anledning att ifrågasätta påståendet. Beträffande det angivna företaget, Via Helianthus, har Värmlandskooperativen ifrågasatt om det kan anses arbetsintegrerande då de personer som sitter i dess styrelse enligt Värmlandskooperativen inte har stått utanför ordinarie arbetsmarknad. En styrelse utgör dock inte med nödvändighet samtliga medlemmar i en ekonomisk förening. De övriga medlemmar Via Helianthus har utöver styrelsen och hur dessas situation ser ut kan därför mycket väl innebära att Via Helianthus är arbetsintegrerande. Arbetsförmedlingen måste härvidlag kunna förlita sig på den garanti Arbetsförmedlingen har fått av Integra.

Förfrågningsunderlag och anbud kommer vid en kommande kontraktskrivning utgöra en del av avtalet mellan leverantören och Arbetsförmedlingen. Det innebär att om tilldelad leverantör inte inför kontraktskrivningen kan vidimera lämnade uppgifter, eller inte vid leveransen upprätthåller den kompetens eller övriga krav som uppställts i förfrågningsunderlaget kommer det att betraktas som ett avtalsbrott av väsentlig betydelse som kan medföra hävning. Arbetsförmedlingen menar därför att de garantier som lämnas av anbudslämnande företag i anbudet, tillsammans med de underlag som begärs i förfrågningsunderlaget, exempelvis cv och beskrivning av referensuppdrag, är tillräckliga för att säkerställa teknisk och ekonomisk förmåga att leverera den efterfrågade tjänsten.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll av om det, utifrån de omständigheter sökanden har anfört, finns grund att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LOU. De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Värmlandskooperativens anbud

Anbudsgivarna ska i enlighet med punkt 1.3.12. i förfrågningsunderlaget ge en utförlig beskrivning av följande fyra aspekter av den efterfrågade utbildningen: upplägg och innehåll som visar hur utbildningsmålet uppnås; hur den arbetsplatsförlagda utbildningen kommer att genomföras samt en beskrivning av hur leverantören avser att tillhandahålla distansundervis-

ning; hur kognitiv tillgänglighet kommer att tillämpas, det vill säga hur utbildningen anpassas till målgruppen samt hur deltagare kommer att stöt-
tas och inspireras under utbildningen. Värmlandskooperativen har vid utvärderingen fått betyget 1 (på en skala från 0 till 5) avseende beskrivningen av utbildningen eftersom Arbetsförmedlingen har bedömt att Värmlandskooperativens beskrivningar av de fyra efterfrågade aspekterna av utbildningen inte har varit tillräckligt utförliga. Förvaltningsrätten delar Arbetsförmedlingens bedömning att Värmlandskooperativens svar på fråga 1.3.12. i flera hänseenden inte är särskilt utförliga. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det således inte av handlingarna i målet att Arbetsförmedlingen har handlat i strid med LOU, de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna eller förfrågningsunderlaget vid utvärderingen av Värmlandskooperativens anbud.

Det ankommer på upphandlande myndighet att välja om referenstagningska tillämpas i en upphandling och vad anbudsgivare ska tillåtas att bifoga sitt anbud, under förutsättning att villkoren vad gäller ingivande av bilagor är de samma för samtliga anbudsgivare. Vidare finns det inte någon regel som säger att en upphandlande myndighet måste ge anbudsgivare möjlighet att komplettera sitt anbud med dokument de har hänvisat till i anbudet, ett sådant förfarande skulle tvärtom kunna strida mot LOU om inte samtliga anbudsgivare ges likadana kompletteringsmöjligheter. Vad Värmlandskooperativen har anfört härom förändrar således inte bedömningen.

Integras anbud

Värmlandskooperativen har anfört att Integras anbud i följande hänseenden inte uppfyller skallkraven i upphandlingen. Integra tillhör inte den sociala ekonomins aktörer. Integras angivna referensuppdrag uppfyller inte de krav som uppställts på referensuppdraget. Det framgår inte av Integras anbud att angiven huvudlärare eller övriga lärare uppfyller de erfarenhetskrav

som ställs på dessa. Vidare ska huvudläraren ha deltagit i uppstart eller drift av ett ännu verksamt arbetsintegrerande socialt företag. Det företag Integra har hänvisat till härvidlag kan inte anses vara arbetsintegrerande.

Anbudsgivaren ska enligt punkt 1.3.5. i förfrågningsunderlaget tillhöra eller ha samarbete med den sociala ekonomins organisationer i det aktuella uppdraget. Anbudsgivaren ska bekräfta att detta krav är uppfyllt genom att svara jakande, vilket Integra har gjort. Några krav på att anbudsgivare ska bevisa att detta krav är uppfyllt har inte uppställts.

För att styrka sin förmåga att genomföra efterfrågad tjänst ska anbudsgivaren, enligt punkt 1.3.6. i förfrågningsunderlaget, visa att den har erfarenhet av att arbeta med uppdrag liknande det som efterfrågas. Detta visas genom att anbudsgivaren kortfattat redogör för ett referensuppdrag och därvid ger en kortfattad beskrivning av ett utbildningsuppdrag med likartad inriktning och omfattning. Integra har i sin redogörelse av ett referensuppdrag bl.a. uppgett att en huvudaktivitet i projektet har varit att starta eget företag, inklusive sociala företag, att målen för projektet var att få in långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden och att få fler ur målgruppen att starta eget företag samt att informationstillfällen har hållits för deltagare som potentiellt vill starta eget eller arbetsintegrerande socialt företag. Det referensuppdrag Integra har redogjort för förefaller således ha avsett start såväl av arbetsintegrerande sociala företag som av traditionella företag. Omständigheten att det inte endast har avsett arbetsintegrerande sociala företag innebär, enligt förvaltningsrättens mening, inte att Integras referensuppdrag inte kan anses uppfylla de krav som ställs på referensuppdrag i förfrågningsunderlaget. Värmlandskooperativen har vidare anmärkt på att Integra inte har varit ansvarig organisation, utan endast samverkanspart, beträffande det aktuella referensuppdraget. I förfrågningsunderlaget ställs krav på att anbudsgivaren ska visa att den har erfarenhet av att arbeta med uppdrag liknande det som efterfrågas. Det har inte uppställts något krav på att anbudsgivaren ska

ha genomfört referensuppdraget utan samarbete med någon annan part. Omständigheten att Integra vid genomförandet av det angivna referensuppdraget har samarbetat med Arbetsförmedlingen i Uppsala, och angett en person som är anställd där som referensperson, är enligt förvaltningsrättens mening inte en anledning till att diskvalificera Integras anbud.

Enligt punkt I.3.7. ska leverantören ha minst en huvudansvarig lärare för varje uppdragsområde. Den huvudansvarige läraren ska under de senaste fem åren ha varit delaktig i uppstart/drift av minst ett, fortfarande aktivt, arbetsintegrerande socialt företag. Som bevis för detta ska anbudsgivaren bifoga en årsredovisning som styrker det arbetsintegrerande sociala företagets förekomst. Integra har bifogat en årsredovisning för Via Helianthus ekonomisk förening. Något ytterligare krav på bevis för att det är fråga om ett arbetsintegrerande socialt företag har inte uppställts i förfrågningsunderlaget.

Huvudansvarig lärare ska vidare ha minst två års erfarenhet av ämnesområdet som lärare, handledare eller projektledare att utbilda människor i kooperation, kooperativa lösningar och socialt företagande. Anbudsgivaren ska visa detta genom att ge in ett cv för varje huvudlärare. Integra har till sitt anbud bifogat cv för tre personer. Såvitt framgår av ingivna cv har Integras huvudlärare den kompetens som krävs enligt förfrågningsunderlaget. Vad Värmlandskooperativen har anfört om att en av de tre personerna i sitt cv har angett en person på Arbetsförmedlingen i Gävle som är ansvarig för det Europeiska socialfonden-projekt som utbildningsanordnaren i den aktuella upphandlingen ska samarbeta med saknar relevans då det inte har angetts i förfrågningsunderlaget att referenser för de huvudansvariga lärarna ska inges i samband med efterfrågade cv.

Varken i LOU, i dess förarbeten eller i rättspraxis finns stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera om uppgifterna

som lämnats i ett anbud i sig är riktiga, när omständigheten i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. En sådan kontrollskyldighet kan i vart fall inte sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Att vid utvärderingen ställa upp krav på att uppgifterna i anbudet också ska styrkas skulle i sig kunna strida mot de grundläggande principerna i LOU (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom i mål 981-11 och Kammarrätten i Göteborgs dom i mål 6417 – 6422-10). Förvaltningsrätten anser inte att Arbetsförmedlingen, med hänsyn till de uppgifter Integra har lämnat kring de huvudansvariga lärarnas kompetens med anledning av de krav som har uppställs i punkt 1.3.7., har haft någon anledning att ifrågasätta att Integras anbud uppfyller dessa krav. Vad Värmlandskooperativen har anfört i denna del föranleder inte någon annan bedömning.

Värmlandskooperativen har vidare anfört att Integras anbud inte motsvarar skall-kraven vad gäller övriga lärare. I punkt 1.3.8. ställs dock inget krav på att anbudsgivare i samband med anbudslämnandet ska inge meritförteckning eller något annat bevis för att kraven på övriga lärare är uppfyllt. Anbudsgivaren ska endast bekräfta att kraven på övriga lärare kommer att vara uppfyllda under hela avtalsperioden genom att svara jakande, vilket Integra har gjort. För att uppfylla kravet när det gäller övriga lärare är det således, i anbudsskedet, tillräckligt att bekräfta att kraven på övriga lärare kommer att vara uppfyllda under hela avtalsperioden. Genom att ge en sådan bekräftelse har Integra uppfyllt skall-kravet vad gäller övriga lärare. Förvaltningsrätten, som konstaterar att det ankommer på den upphandlande myndigheten att bestämma om och hur anbudsgivaren ska visa att aktuella skall-krav är uppfyllda, under förutsättning att bestämmelserna i LOU och de gemenskapsrättsliga principerna respekteras, anser således att Värmlandskooperativen inte har visat att Integras anbud inte uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten inte att det i målet har visats att någon av bestämmelserna i LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna har åsidosatts. Skäl för ingripande mot upphandlingen enligt 16 kap. LOU saknas därmed, varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Maria Ek Oldsjö
Rådman

Föredragande har varit Cecilia Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU